

ובמדור הראשון מורידים ודנין
המבזה תלמיד חכם בלבו, אף
על פי שפכדום לפני אחרים.
והמקלל חרש וכיוצא בהם.
והעובר בית אחורי בית הפנסת
בשעה שהצבור מתפללים.
והמספר שבח חברו בפני מי
ששונאים אותו לרעה. (ועל אבק לשון
הרע) וכל אלו וכיוצא בהם נדונים
במדור הראשון.

המדור השני הוא נקרא שחת,
והוא אש ירקה. ואין שם פי אם
חשף, ואין שם רחמים כלל. ושם
דנים כל המספרים אחת מטתם
של תלמידי חכמים. והמלביץ פני
חברו ברבים, ואפלו בהלכה
שלא ללמד ממנו. והמתגאה
שלא לשם שמים. והמתכבד
בקלון של חברו. והיודע בחברו
שיפשל בדברים או בהלכה אחת,
והם בעיר אחת, ואינו מודיעו
קדם שיפשל, וישמח הוא או
אחרים. ומי שיש לו בית הפנסת
בעירו ואינו נכנס בה להתפלל.
ומי שאינו נוח לחברו בהלכה.
והאוכל מסעודה שאינה מספקת
לבעליה. והמגביה ידו על חברו,
אף על פי שלא הכהו. ומי
שמקלל בשחוק לחברו בענין
שיגיע לו בשת. כל אלו נדונים
שם במדור זה, וכל כיוצא בהם.
המדור השלישי הוא נקרא
דומה, ושם נדונים כל אותם גסי
הרוח המתגאים בלבם בהלכה
לפני העם שלא לשם שמים.
והמספרים לשון הרע. והמגיס
לבו בהוראה. והדן את חברו לכף
חובה. והמלוה לחברו ברבית.
והמגלה פנים בתורה שלא
כהלכה. ומי שאינו עונה אמן
אחר המברך. ומי שעושה תפלתו
פסקות פסקות, כגון המספר
בתפלתו וחוזר ואומר דבר אחר,
וחוזר ומפסיק, והוא נקרא פסקי

ובמדור הראשון מורידים ודנין המבזה תלמיד
חכם בלבו, אף על פי שפכדום לפני
אחרים. והמקלל חרש, וכיוצא בהם. והעובר
אחורי בית הפנסת, בשעה שהציבור
מתפללים. והמספר שבח חברו בפני מי
ששונאים אותו לרעה. (ס"א ועל אבק לשון הרע) וכל
אלו, וכיוצא בהם, נידונים במדור הראשון.
המדור השני, הוא נקרא שחת. והוא אש
ירקה. ואין שם פי אם חושף, ואין
שם רחמים כלל. ושם דנין, כל המספרין אחר
מטתן של תלמידי חכמים. והמלביץ פני חברו
ברבים. ואפילו בהלכה, שלא ללמוד ממנו.
והמתגאה שלא לשם שמים. והמתכבד בקלון
של חברו. והיודע בחברו שיפשל בדברים
או בהלכה אחת, והם בעיר אחת, ואינו
מודיעו קודם שיפשל, וישמח הוא או אחרים.
ומי שיש לו בית הפנסת בעירו ואינו נכנס בה
להתפלל. ומי שאינו נוח לחברו בהלכה.
והאוכל מסעודה שאינה מספקת לבעליה.
והמגביה ידו על חברו, אף על פי שלא הכהו.
ומי שמקלל בשחוק לחברו, בענין שיגיע לו
בושת. כל אלו נדונים שם במדור זה, וכל
כיוצא בהם.

המדור השלישי, הוא נקרא דומה. ושם
נדונים כל אותם גסי הרוח, המתגאים
בלבם בהלכה לפני העם, שלא לשם שמים.
והמספרים לשון הרע. והמגיס לבו בהוראה.
והדן את חברו לכף חובה. והמלוה לחברו
ברבית. והמגלה פנים בתורה שלא בהלכה.
ומי שאינו עונה אמן אחר המברך. ומי
שעושה תפלתו פסקי פסקי. כגון המספר
בתפלתו, וחוזר ואומר דבר אחר, וחוזר
ומפסיק, והוא נקרא פסקי פסקי. והמתלוצץ

פסקי. והמתלוצץ על חברו ועל הזקן ששכח תלמודו. והרואה דבר ערוה בחברו ואינו מודיעו בינו לבינו. כל אלה נדונים שם, וכל פיוצא בהם.

המדור הרביעי נקרא טיט הינון, ושם נדונים כל אותם גסי הרוח, וכל אותם העונים עזות לעניים ומדבאים. והרואה לעני בדחק ואינו מלוהו, עד שמבקש ממנו הנאתו. וכל אותם היודעים עדות לעני ואינם מודיעים. והעושק שכר שכיר. והמוציא זרע לבטלה. והבא על גויה ונדה. והממשפן לעני ואינו מחזיר לו משכונותיו כשאין לו דבר אחר. והמטה משפט. והלוקח שחד. בכלם נדונים במדור הזה.

המדור החמישי נקרא שאול, ושם נדונים המינים, והמוסרים, והאפיקורסים, והכופרים בתורה, והכופרים בתחית המתים. על אלה נאמר (איוב ז) כלה ענן וילך פן יורד שאול לא יעלה. ועל שאר החוטאים כתוב (שמואל ב ג) ה' ממית ומחיה מוריד שאול ויעל.

המדור הששי נקרא צלמות, ושם נדונים כל אותם ששכבו עם אמותם ונדה ועם גויה. המדור השביעי נקרא ארץ תחתית, היורד לשם שוב אינו עולה, ועליהם נאמר (מלאכי א) ועסותם רשעים וגו'.

וכר אלו המדורות, אש אוכלה דולקת לילה ויום לנפשותם של רשעים. יש מי שנקרא רשע ונדון בגיהנם שנים עשר חדש. ויש רשע גמור שאין לו הרהור תשובה, אין לו תקנה, ונדון לעולם בגיהנם. חכמים אומרים, רשע נדון בגיהנם ששה חדשים. רשע גמור - שנים עשר חדש. ודברים אלו פשהרהרו לעשות

על חברו, ועל הזקן ששכח תלמודו. והרואה דבר ערוה בחברו ואינו מודיעו בינו לבינו. כל אלה נדונים שם, וכל פיוצא בהם.

המדור הרביעי, נקרא טיט הינון. ושם נדונים, כל אותן גסי הרוח. וכל אותן העונים עזות לעניים ומדבאים. והרואה לעני בדחק ואינו מלווהו, עד שמבקש ממנו הנאתו. וכל אותם היודעים עדות לעני ואינם מודיעים. והעושק שכר שכיר. והמוציא זרע לבטלה. והבא על גויה ונדה. והממשפן לעני ואינו מחזיר לו משכונותיו כשאין לו דבר אחר. והמטה משפט. והלוקח שחד. כולם נדונים במדור הזה.

המדור החמישי, נקרא שאול. ושם נדונים המינים, והמוסרים, והאפיקורסים, והכופרים בתורה, והכופרים בתחית המתים. על אלה נאמר, (שם ט ז) כלה ענן וילך פן יורד שאול לא יעלה. ועל שאר החוטאים פתיב, (שם ב ו) ה' ממית ומחיה מוריד שאול ויעל.

המדור הששי, נקרא צלמות. ושם נדונים, כל אותן ששכבו עם אמותן, ונדה ועם גויה. המדור השביעי, נקרא ארץ תחתית, היורד לשם, שוב אינו עולה. ועליהם נאמר, (מלאכי ג כא) ועסותם רשעים וגו'.

וכר אלו המדורות, אש אוכלה דולקת לילה ויום לנפשותם של רשעים. יש מי שנקרא רשע, ונידון בגיהנם שנים עשר חדש. ויש רשע גמור שאין לו הרהור תשובה, אין לו תקנה, ונידון לעולם בגיהנם. רבנן אמרי, (ט ז) רשע נידון בגיהנם ששה חדשים. רשע גמור, שנים עשר חדש. והני מילי פשהרהרו לעשות תשובה, ומתו. אבל אם לא הרהרו לעשות תשובה, ולא עשו תשובה, עליהם

תשובה ומתו. אבל אם לא הרהרו לעשות תשובה ולא עשו תשובה, עליהם הפסוק אמר (ישעיה 10) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפשעים בי וגו'.

ואמר רבי רחומאי, פשגרש הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון מגן עדן, נתיירא זה הנקרא ארץ תחתית, מפני שאין לו שעור, ועל זה נאמר (איוב 4) ארץ עפטה כמו אפל צלמות ולא סדרים ותפע כמו אפל.

מה עשה? עשה תשובה ונכנס במי גיחון עד צוארו. והקדוש ברוך הוא חס עליו וסלקו למקום הנקרא אדמה, שהיא אחת משבעה ארצות, ושם הוליד את קין והבל.

בשהרג קין את הבל, גזר עליו הקדוש ברוך הוא להיות נע ונד בארץ. מה פתוב? (בראשית ד) הן גרשת אתי היום מעל פני האדמה וגו', והייתי נע ונד בארץ. והקדוש ברוך הוא קבלו בתשובה, וסלקו לארקא.

בשנולד שם, סלקו הקדוש ברוך הוא לאדם הראשון למעלה מפל הארצות, לתבל. במקום ארץ ישראל, בתברון. ושם חצב לו קבר, ועשה מערה לפנים ממערה סמוך לגן עדן, ושם היתה קבורתו, וקבורת אברהם יצחק ויעקב והאמהות.

רבי קיסמא אמר, מערת המכפלה סמוך לפתח גן עדן. בשעה שמתה חנה בא אדם לקברה שם, ושם הריח מריחות גן עדן, באותו הריח שהיה שם. רצה לחצב יותר, יצאה בת קול ואמרה: דייך. באותה שעה עמד, ולא חצב יותר, ושם נקבר. מי נתעסק בו? שם בנו, שהוא היה בדמותו ובצלמו.

אמר רבי רחומאי, הקדוש ברוך הוא נתעסק בו כשנוצר, ונתעסק בו כשמת. ולא היה מי שידע

הפסוק אמר, (ישעיה 10 כד) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי וגו'.

ואמר רבי רחומאי, כשגירש הקדוש ברוך הוא אדם הראשון מגן עדן, נתיירא ממדור זה הנקרא ארץ תחתית, מפני שאין לו שיעור. ועל זה נאמר, (איוב י כב) ארץ עפטה כמו אפל צלמות ולא סדרים ותפע כמו אפל. מה עשה. עשה תשובה, ונכנס במי גיחון עד צוארו. והקדוש ברוך הוא חס עליו, וסלקו למקום הנקרא אדמה. שהיא אחת משבעה ארצות, ושם הוליד את קין והבל.

בשהרג קין את הבל, גזר עליו הקדוש ברוך הוא להיות נע ונד בארץ. מה פתיב.

(בראשית ד יד) הן גרשת אותי היום מעל פני האדמה וגו', והייתי נע ונד בארץ. והקדוש ברוך הוא קבלו בתשובה, וסלקו לארקא.

בשנולד שם, סילקו הקדוש ברוך הוא לאדם הראשון למעלה מפל הארצות, לתבל. במקום ארץ ישראל, בתברון. ושם חצב לו קבר, ועשה מערה לפנים ממערה, סמוך לגן עדן. ושם היתה קבורתו. וקבורת אברהם יצחק ויעקב, והאמהות.

רבי קיסמא אמר, מערת המכפלה, סמוך לפתח גן עדן. בשעה שמתה חנה, בא אדם לקברה שם. ושם הריח, מריחות גן עדן, באותו הריח שהיה שם. רצה לחצוב יותר, יצתה בת קול ואמרה דייך. באותה שעה עמד, ולא חצב יותר, ושם נקבר. מי נתעסק בו. שם בנו, שהוא היה בדמותו ובצלמו.

אמר רבי רחומאי, הקדוש ברוך הוא נתעסק בו כשנוצר, ונתעסק בו כשמת. ולא היה מי שידע בו, עד שבא אברהם אבינו עליו

אמר רבי רחומאי, הקדוש ברוך הוא נתעסק בו כשנוצר, ונתעסק בו כשמת. ולא היה מי שידע